1852. N°. 103.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Donderdag 26 Augustus.

Besturen en Administratien.

OPENING GROOTE JAGT.

NOTIFICATIE.

De **Staatsraad, Commissaris des Konings** in de **Provincie Zeeland,**

Brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door Heeren Gedeputeerde Staten is bepaald, dat in deze Provincie, voor dit jaar, de Groote Jagt zal geopend zijn op Maandag den 6 der maand September.

Deze Notificatie zal in het Provinciaal Blad geplaatst, en in den gebruikelijken vorm aan de Plaatselijke Besturen ter affixie toegezonden worden.

MIDDELBURG, den 24 Augustus 1852.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd,
VAN VREDENBURCH.

AANBESTEDING.

Gedeputeerde Staten van Zeeland brengen ter kennis der belanghebbenden, dat op Zaturdag den 4 September 1852, des middags ten twaalf ure, door een hunner Leden, daartoe door hen gecommitteerd, in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur in het 11de District van den Waterstaat, in een der Lokalen van het Gouvernement te Middelburg, onder nadere goedkeuring, in 15 Perceelen, zullen worden aanbesteed:

De noodzakelijke **vernieuwingen** en **herstellingen** aan de **Provinciale Waterstaats-werken** en **Wegen,** daaronder begrepen alle vereischte **Materialen** en het **onderhoud** tot 1 Julij 1853, zoo als in het Bestek is omschreven.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek en de Voorwaarden liggen ter lezing in de Bureaux van het Gouvernement der Provincie Zeeland; bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat te Middelburg; bij de Ingenieurs van den Waterstaat te Middelburg, Zierikzee, Tholen, Goes, Breskens en Neuzen, en wijders op de gewone plaatsen.

Gedurende drie dagen voor de Besteding zullen de noodige aanwijzingen worden gedaan; terwijl bij den Hoofd-Ingenieur te Middelburg, voor de Werken in het algemeen, en bij de Ingenieurs in de Arrondissementen, voor de Werken onder elks ressort behoorende, nadere informatiën te bekomen zijn.

MIDDELBURG, den 20 Augustus 1852.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN VREDENBURCH.
Ter ordonnantie van dezelve,
S. VAN DER SWALME.

MINISTERIE VAN FINANCIEN.

PROVINCIE ZEELAND. KANTOOR MIDDELBURG.

PUBLIEKE VERKOOPING.

De **Ontvanger** der Registratie van de Geregtelijke en Administrative Acten te **Middelburg,** ad interim, als daartoe gemagtigd, zal, op Zaturdag den 28 Augustus 1852, des middags ten 12 ure, in het Huis genaamd *Vlissingen*, onder de Abdijpoort te Middelburg, publiek, om comptant Geld, met bijbetaling van 10 pCt. voor onkosten, presenteren te verkoopen:

Eenige **Oude Kleederen, IJzer, Geweren, Maten** en **Gewigten,** een **Zilveren Horologie, Ketting** en wat verder zal worden gepresenteerd.

Deze Goederen zullen, één uur te voren, op genoemde plaats te zien zijn.

De waarnemende Ontvanger voornoemd,
S. LOKE.

AANBESTEDING.

Op Maandag den 30 Augustus 1852, des namiddags om 2 ure, zal de **Commissie voor de Nieuwe Waterleiding,** te **Hulst,** in het Logement *de Koning van Engeland*, in het openbaar presenteren aan te besteden:

1. Het **verhoogen** van ongeveer 200 Ellen onden **Zeedijk** voor den Polder *Rummersdijk;* en

2. Het **leggen** en **onderhouden** van ongeveer 40,000 vierkante Ellen **Winterkrammat,** langs den Zeedijk van dezelfde Waterleiding.

Diakenen der Nederduitsche Herv. Gemeente berigten, op gisteren in de collecte gevonden te hebben een ongesloten pakje, met het binnenschrift: *voor het Zendeling-Genootschap*, inhoudende twee 25centstukken, welk een en ander zij hebben doen bezorgen bij Ds. J. J. van Deinse.

MIDDELBURG, den 25 Augustus 1852.

Diakenen voornoemd,
J. REVERS, Præses.
J. A. DE WAAL, Scriba.

Binnenlandsche Tijdingen.

MIDDELBURG, 25 Augustus.

Gisteren morgen arriveerde op de reede van Vlissingen het van Nieuwe Diep komende Zr. Ms. stoomschip Cycloop, gekommandeerd door den luitenant-ter-zee 1ste klasse H. Camp, om scheepsbemanning over te brengen. Des middags ten vijf ure is gemelde boden weder vertrokken.

— Te Hellevoetsluis word op de werf in gereedheid gebragt Zr. Ms. stoomschip Cerberus, hetwelk naar West-Indië zal vertrekken.

— Tot verbetering van een berigt in ons vorig nommer dient, dat niet het fregat Doggersbank, maar het fregat de Prins van Oranje bestemd is voor de reis naar de Wester eilanden.

— Men verneemt, dat aan den heer Rieber, officier van gezondheid 1ste klasse, chef bij het garnizoen te Maastricht, door de universiteit te Jena den doctoralen graad in de medicijnen en chirurgie is toegekend, wegens groote bekwaamheid en beproefde kunde.

— Z. M. de koning heeft, op daartoe gedaan verzoek, het beschermheerschap der Gilangs te 's Hertogenbosch opgerigte Noordbrabantsche Maatschappij ter bevordering van nijverheid aanvaard.

— In het Weekblad van het Regt wordt het berigt tegengesproken, dat de minister van justitie reeds een ontwerp van wet op de regterlijke organisatie bij den raad van State zou hebben ingediend.

— Men meldt uit Aardenburg van den 21 dezer:

„Nadat wij een paar dagen van den hevigen regen bevrijd waren, hoopte men de te velde staande tarwe te kunnen inzamelen; doch in den afgeloopen nacht (11 ure), brak over deze stad een hevig onweder los, dat tot heden morgen ongeveer 6 ure voortduurde. De bliksem sloeg in een boom, woelde in den grond en smoorde in het water, hetwelk uit de sloot bijna 8 voet hoog tegen een anderen boom aansloeg. In eene weide werd almede een boom getroffen. Door de dreuning der donderslagen zijn hier en elders onderscheidene glazen gesprongen; overigens zijn er geen ongelukken te betreuren. Men is beducht dat de zware regen de tarwe, die reeds geschoten was, nog meer zal hebben benadeeld. Reizigers, alhier aangekomen, berigten, dat op den steenweg van Brugge de passage eenigen tijd gestremd is geweest wegens de door den bliksem omvergeworpen boomen."

— Nadat in den loop der vorige week op de markt te Gouda de toebereidselen waren gemaakt voor het daarstellen van eenen artesischen put, is men vrijdag met het boren aangevangen en dien dag tot circa drie ellen daarmede gevorderd. De producten der boring worden in behoorlijken vorm verzameld, om naar Amsterdam te worden opgezonden, waar deze aan de commissie, bestaande uit de heeren professor Miquel, professor van Breda en dr. Staring zullen moeten dienen als bouwstoffen, ter vervaardiging van eene geologische kaart, welk werk in der tijd aan gezegde commissie is opgedragen. De werkzaamheden aldaar geschieden tot bereiking van dit doel voor rekening van het rijk, doch zullen mogelijk kunnen leiden tot het verkrijgen van een weldadig iets voor Gouda, namelijk eene welpomp in het midden der stad, waaraan de behoefte door velen wordt gevoeld, en waarvan het belang dan ook gewis door allen zal worden ingezien.

— Den 17 dezer werd, door de medewerking van de Hollandsche Maatschappij van Landbouw, bij Sloten eene harddraverij op den bodem van het drooggemaakte Haarlemmermeer gehouden.

— IJl. vrijdag is te 's Hage een heer in arrest genomen, die van eene hem toevertrouwde som, in plaats van haar te doen strekken tot hetgeen waartoe zij bestemd was, gebruik had gemaakt om zich in nieuwe kleederen te steken en voornemens scheen voor het overige een goed leven te leiden; immers na een toertje gereden te hebben, was hij juist aan het gebruik van eenige ververschingen aan eene der bad-inrigtingen te Scheveningen, toen hij door de komst der politie onaangenaam werd verstoord.

— Als een bewijs van vruchtbaarheid van goed bewerkte heidegrond, dient, dat op den 19 dezer, op de hoeve Zorgvlijt, onder Elspeet op de Veluwe, behoorende aan den heer J. J. van Toorenenbergen, landbouwer aldaar, ééne stronk aardappelen (Engelsche) is gerooid, waaraan 125 stuks gezonde aardappelen, en wel 21 stuks groote, 23 stuks pooters en de overige zoogenaamd uitschot.

— In de provincie Friesland is, ten gevolge van de besmettelijke longziekte onder het rundvee, wederom last gegeven tot het dooden van 22 runderen, makende met de vorige opgaven een totaal van 5,309.

— In een der gehuchten der gemeente Ruinen, leed een kind van bijna een jaar oud, sints eenige dagen, aan stuipen. Den behoeftige ouders viel het moeijelijk eenen geneesheer en geneesmiddelen te bekostigen; zij hoopten zonder deze aan te wenden, dat het kindje zou herstellen. Een buurman, die het kind ziet lijden en daarmede bewogen is, geeft den raad het kind kattenbloed in te geven, en is verder behulpzaam om de ouders daarvan te voorzien. Het kind wordt zulks toegediend, en hoewel een oogenblik schijnbaar beter, is het reeds een half uur later een lijk.

Buitenlandsche Tijdingen.

Engeland. — *Londen 21 augustus.* H. M. vangt, met haren gemaal en hunne kinderen, den togt naar Balmoral in Schotland den 30 dezer aan, zal in het doorreizen de steden Gloucester, York en Newcastle aandoen en den nacht van 31 dezer op 1 september in het paleis van Holyrood te Edinburg doorbrengen.

— De hertog van Hamilton, eerste pair van Schotland en een der oudste pairs des rijks, is laatstleden woensdag, in 85jarigen leeftijd, alhier overleden. Behalve door de oudheid en de aanzienlijke betrekkingen van zijn geslacht heeft zijn lordschap zich nooit bijzonder onderscheiden.

— De Engelsche vloot onder den schout-bij-nacht Dundas, uit zes groote zeilschepen en vier stoombooten bestaande, bevond zich den 15 dezer in de baai van Gibraltar en moest den volgenden dag naar Smyrna voortstevenen.

— De stoomboot Arctic heeft nadere berigten uit New-York tot 7 dezer herwaarts overgebragt, en dus den togt in slechts iets meer dan tien dagen gemaakt. Het schijnt dat de vrees voor oorlog wegens de zaak der visscherijen meer en meer afnam. De secretaris van staat Crampton heeft eene dépêche aan de Engelsche regering afgezonden, waarin hij op het terugroepen harer oorlogschepen en het schortsen van verdere ordes tot wapening op de kusten van Amerika aandringt.

De hoofdgrond van het geschil, hetwelk de gemoederen ter wederzijde van den Atlantischen Oceaan sedert eenigen tijd zoo sterk verontrust heeft, ligt in de onzekerheid der juiste bepaling die men aan het woord baaijen geven moet. Het traktaat van 1818 regelt namelijk de voorwaarden, op welke de Amerikaansche visschers hun bedrijf op de kusten van Engelsch Noord-Amerika mogen uitoefenen, en daaronder is deze bepaling opgenomen, dat die visschers in het geheel geene baaijen (golven of bogten) noch havens mogen binnenloopen, die tot de Britsche provincien behooren, ten zij daartoe door nood gedrongen of om herstellingen te doen en levensmiddelen aan te koopen; maar niemand weet van eerstgenoemd woord eene bepaalde omschrijving te geven, naardien onmogelijk iedere inham bedoeld geweest kan zijn, aangezien nagenoeg de geheele noordoostelijke kust van Amerika uit zoodanige inhammen bestaat. Te meer verwondert men zich over het aanhouden der Noord-Amerikaansche visschers door de Engelsche oorlogschepen in de baai van Fundy, dewijl hun reeds sedert lang oogluikend werd toegestaan in de zeebogten te visschen, en de minister Aberdeen dit zelfs, in 1845, althans voor een groot gedeelte, schriftelijk heeft toegestaan.

Te Buffalo en Rochester was de cholera aan het afnemen, maar zij heeft zich op andere plaatsen der Vereenigde-Staten vertoond. Haar karakter is ditmaal buitengemeen hevig, maar zij tast niet zoo vele menschen aan als toen zij vroeger daar heerschte.

— De Times gispt het menigvuldig gebruik van buskruid, tot salutschoten op den jongsten togt van H. M. de koningin. Het blad vond beter, de kosten daartoe aan te wenden tot oefening van de artillerie.

— Er is hier ter stede een tijdbal opgerigt, welke den tijd van Greenwich zal aantoonen door middel van eenen electrischen telegraaf. Bij nacht is de tijdbal verlicht. Men acht dit eene even eenvoudige als belangrijke verbetering tot regeling van den tijd.

— Door den heer Sudre, den uitvinder van een systeem van algemeene taal, waardoor al de volken der aarde elkander gemakkelijk zouden kunnen verstaan, alsmede van een ander stelsel, genaamd de telephonie, bestemd om bevelen voor de evolutien der legers en eskaders op verwijderden afstand over te brengen, is gisteren eene zitting in Hanover-square-rooms gehouden, ten einde de voordeelen zijner beide uitvindingen te verklaren. Wat de algemeene taal betreft, zijn zeven muzieknoten (van de ut tot si) voldoende. Zoo eene phrase door een der toehoorders werd gegeven, herhaalde de heer Sudre de woorden op de viool, als wanneer eene jonge dame, kweekelinge van den heer Sudre, de beteekenis daarvan oogenblikkelijk te kennen gaf. Voor de militairen bezigt de heer Sudre niet meer dan drie noten (ut sol ut) welke hij doet klinken, hetzij door het geschut, de trom of de trompet, of eenvoudige telegrafische teekenen, waardoor hij de bevelen uit een militair of maritiem seinboek vloeijend overbrengt. Al zijne proeven zijn volmaakt gelukt, en het lijdt geen twijfel, dat de methode van den heer Sudre van veel nut konde wezen voor de bewegingen der land- en zeemagt; doch voor de toepassing op eene algemeene taal wordt de doeltreffendheid van zijn stelsel minder erkend.

Duitschland. — *Weenen 20 augustus.* De staat van beleg dezer stad en van Praag, zal onmiddelijk na de verschijning van het besluit, betreffende de nieuwe organisatie der administrative dienst, opgeheven worden. Gezegd besluit moet reeds gereed zijn en nog maar alleen op de onderteekening des keizers wachten.

— Men zal zich herinneren dat de meeste provincien onlangs eene nieuwe verdeeling in kreitzen en arrondissementen bekomen hebben. Deze verdeeling heeft niet aan het doel beantwoord, zoodat men weder tot de oude verdeeling der kreitzen terug zal keeren; de arrondissementen waren te uitgestrekt, waardoor de hoofden des bestuurs niet konden overzien, wat binnen den kring van hun regtsgebied voorkwam. De regering heeft nu besloten elk arrondissement in verschillende kleinere te verdeelen en het inkomen van de hoofden des bestuurs in dezelfde verhouding te verminderen.

— De cholera is in de Gallicische kreitzen van Tarnow en Wadowice uitgebroken. Deze ziekte, die reeds groote verwoestingen in Russisch Polen heeft aangerigt, schijnt dus op nieuw haren weg naar het westen van Europa te nemen.

— Men zegt, dat eene voorname staatkundige partij in Hongarije, die der oudste conservatieven, op het punt staat zich met de regering te verzoenen. Deze partij, waartoe een aantal bekwame en aanzienlijke mannen behooren, drong er tot dusverre op aan, dat de oude staatsregeling van Hongarije, na de onderdrukking van den opstand aldaar, hersteld zou worden, en weigerde dan ook, in overeenstemming met dat beginsel, om eenigen post, hoe ook genaamd, bij de nieuwe administratie aan te nemen. Nu bevinden zich de hoofden van die partij sedert eenigen tijd te Praag en hebben veelvuldige conferentien met den gouverneur van Bohemen, den baron von Mecsery, die, Hongaar van geboorte, waarschijnlijk met eene hooge betrekking in Hongarije bekleed zal worden.

Berlijn 22 augustus. De koning heeft in persoon te Stresow eene geschikte plaats uitgezocht voor de oprigting van eene granietzuil ter gedachtenis aan den jare 1815.

— Op nieuw is de heropening der tolconferentien verschoven en thans wel, naar men verneemt, op voorstel eener voor Pruissen gezinde regering.

— Alle geruchten, dat de cholera zich ook in Berlijn vertoond zou hebben, zijn tot heden ongegrond.

Frankrijk. — *Parijs 23 augustus.* De Patrie heeft gisteren avond de namen medegedeeld der gevangenen op Belle Isle, die op 15 dezer in vrijheid zijn gesteld, waarover de Moniteur tot dusverre het stilzwijgen heeft bewaard. Men maakt hieruit op, dat het officiele blad bepaaldelijk de namen der begenadigden niet zal mededeelen.

— Wederom komt de vestiging van het keizerrijk ter sprake, in het bijzonder naar aanleiding van de wenschen, door een zeker aantal algemeene raden geuit, en men wil dat van hoogerhand zou besloten zijn, om het streven naar het kei-

zerrijk niet meer tegen te gaan, gelijk dit een oogenblik geschied is. Men meldt dan ook reeds, dat er eene menigte wenschen van algemeene raden, welker zittingen heden geopend worden, zullen inkomen, en dat daarvan het gevolg zal zijn een senaatsbesluit, hetwelk den genadeslag zou geven aan den republikeinschen regeringsvorm in Frankrijk. Er zal een nieuw dagblad opgerigt worden, onder den titel van Drapeau Français, hetwelk door leden van het voormalige comité van december zal geredigeerd worden, en uitsluitend gevestigd wordt om de zucht tot den terugkeer tot het keizerrijk te bevorderen.

— De kiezers zijn tegen den 26 september in de 3de en 4de districten opgeroepen, ten einde twee volks-vertegenwoordigers te kiezen, ter vervanging van de heeren Cavaignac en Carnot, die hun ontslag indienden.

— De Moniteur wederspreekt heden ten stelligste een gerucht, als zoude Lodewyk Napoleon voornemens zijn de nationale garde te ontbinden.

— Ook verklaart de Moniteur het gerucht voor ongegrond, als zou onze regering op het punt staan traktaten te sluiten, waarbij de grenzen voor den invoer van ijzer en steenkolen uit Engeland en België worden opengesteld.

— Gedurende de afwezigheid van den generaal St. Arnaud, zal de heer Ducos ad interim met de portefeuille van oorlog worden belast.

— De generaal de Lawoestine is heden door Lodewyk Napoleon vereerd met de militaire medaille.

— Het Bulletin des Lois behelst een decreet van Lodewyk Napoleon, waarbij aan 75 militairen pensioen wordt verleend. Boven aan de lijst der gepensionneerden ziet men de namen der generaals Bedeau en Changarnier, doch die van de generaals Lamoricière en Leflo ontbreken.

— Uit Lyon is eene deputatie in deze hoofdstad aangekomen, om Lodewyk Napoleon uit te noodigen de inwijding van het standbeeld des keizers in die stad te komen bijwonen. Den 14 dezer werd de deputatie door den president ten gehoore ontvangen, doch zij heeft tot nog toe geen gunstig antwoord van hem bekomen.

— De maarschalk, prins Jérome, president van den senaat, heeft gisteren in het paleis van het Luxembourg een diner gegeven.

— Naar men verneemt heeft de heer Michel Renaud, voormalig volksvertegenwoordiger, aan Lodewyk Napoleon een brief geschreven, waarin hij hem bedankt voor het verlof om, ingevolge de decreten van 7 dezer, in Frankrijk te mogen terugkeeren.

— De graaf Tanneguy-Duchâtel, voormalig minister, bevond zich den 15 dezer te Baijonne en zou zich naar Spanje begeven.

— De berigten uit Algiers loopen tot den 14 dezer. Men maakte daar toebereidselen om het feest van 15 augustus door de inwijding van het standbeeld van den maarschalk Bugeaud, het ontsteken van een groot vuurwerk en het houden van illuminatien, te vieren. Blidah, Oran en Orléansville waren door zware branden geteisterd.

— 24 *Augustus.* — Men spreekt weder veel over het huwelijk van den president, men schijnt het in Frankrijk niet meer te betwijfelen dat het zal plaats hebben, niettegenstaande de moeijelijkheden die het in den weg staan. De berigten uit Duitschland zijn echter van eenen tegen-overgestelden aard, men gelooft daar algemeen dat het huwelijk van het hoofd der republiek, met de prinses Wasa, niet zal plaats hebben.

— Bij gelegenheid dat de minister van policie eene circulaire aan de prefecten heeft gezonden, om hunnen ijver in het zenden van waarschuwingen aan dagbladen te matigen, is het niet ongepast te vermelden, dat sedert den 10 april, toen men voor het eerst eene gemotiveerde waarschuwing aan een dagblad rigtte, drie-en-vijftig waarschuwingen zijn uitgevaardigd, waaronder vier dagbladen van Parijs, welke er ieder vijf hebben ontvangen. Buitendien is de uitgave gedurende twee maanden geschorst van een Parijsch dagblad, na een regterlijk vonnis, en van een dagblad van Toulouse, na het zenden van twee waarschuwingen.

— Men zegt, dat op den avond van het feest der Hal, 35 personen, in den omtrek van de plaats des Innocents, zijn in hechtenis genomen, als verdacht van pogingen om wanorde te verwekken.

Beursberigt. — 3 pct. 76.00; 4½ pct. 104.90 fr.

België. — *Brussel 23 augustus.* Heden morgen is hier een attaché van het Belgisch gezantschap te Parijs gearriveerd, overbrengende het traktaat, gisteren door den minister van buitenlandsche zaken en de Belgische gevolmagtigden te Parijs gesloten.

— Gisteren bevond zich de Oostenrijksche generaal Haynau in de vauxhall in het park, waar bij met gefluit en gesis ontvangen werd. De generaal Chazal, gouverneur der residentie, die zich op dat oogenblik daar ter plaatse bevond, stond op en drukte hem de hand, om daardoor als 't ware de algemeene opinie te braveren. Daarop verdubbelde het gefluit en gesis, hetgeen den gouverneur aanleiding gaf om al de aanwezige officieren rondom zijn persoon te vereenigen en eenige soldaten van de nabij zijnde wacht te ontbieden, die zich van twee of drie personen meester maakten. Toen Haynau de vauxhall verliet, werd hij door de menigte op den weg naar zijn hotel gevolgd, met den kreet: weg met den beul!

Reeds was generaal Haynau in het koffijhuis Milles Colonnes beleedigd geworden. De handelwijs van generaal Chazal zal veel ergernis geven.

Antwerpen 23 augustus. De hier een aanvang genomen hebbende feesten worden door een heerlijk weder begunstigd. Er is eene groote menigte op de been.

Zeetijdingen.

VLISSINGEN 25 augustus. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen: *Rose*, Gartwaith, van Newcastle, met stukgoederen; *Franciska*, Lindeboom, van Petersburg, en *Charlotte*, Ronning, van Riga, beide met lijnzaad; *Plata*, Henning, van Buenos-Ayres, met huiden; *Solon*, Balleer, van Galveston, met suiker; *Elisabeth*, Pattinn, van St. Domingo, met koffij; *Jansina Eltina*, Scholten, van Bergen, met stokvisch; *Johannes*, Arentsen, van Larvig, en *Venus*, Andersen, van Gothenburg, beide met hout; *Sisters*, Lamk, en *Rose*, Dobson, beide van Fowey, met potaarde.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van onze reede naar zee gezeild: *Hohenstauffen*, Lamke, naar Bremen, en *Elisabeth*, Rieks, naar de Noordzee, beide met ballast; *Hoffnung*, Kraeft, naar Riga; *Cecile*, Grault, naar Rouaan, en *Catharine*, Glanville, naar Londen, alle drie met stukgoederen.

Van Gent: *twee Gezusters*, Drewes, naar Hamburg, met stukgoederen; *Amphitrite*, Deswelgh, naar Liverpool, met ballast.

Ingezonden Stukken.

Vervolg. — Zie het vorig No.

Men zal misschien de zwarigheid opperen, dat de tragels in het bezit van partikuliere personen zijn; dat op sommige plaatsen de oude bedding van de vaart gedeeltelijk ingenomen is, en dat men alzoo verpligt zoude zijn om die bezitters schadeloos te stellen. Deze zwarigheid echter is van allen grond ontbloot; want vooreerst heeft het octrooi aan de steden Sluis, Aardenburg en Oostburg een regt verzekerd, niet vatbaar om door verjaring verloren te kunnen worden, en ten andere heeft de directie van Prins-Willempolder, in het vooruitzigt dat men vroeg of laat de vaart als een algemeen Suatie-kanaal zoude willen benuttigen, over drie of vier jaren eenen maatregel genomen, waardoor bezitters of usurpateuren buiten de gelegenheid zijn gesteld eenig regt van eigendom te kunnen sustineren of zich op verjaring te kunnen beroepen, en waardoor alle regten, uit het octrooi voortvloeijende, als het ware zijn vernieuwd en in derzelver gansche geheel zijn hersteld.

Aangenomen evenwel voor een oogenblik, dat eenige vergoeding gegeven zoude moeten worden, dan zou deze uiterst gering zijn in vergelijking van hetgeen het innemen van gronden van partikulieren, bij de twee Kanalen die de beide gedeelten van Prins-Willempolder, volgens het geadopteerde plan, doorsnijden, zal moeten kosten.

Dat aan het uitgraven van de vaart aanzienlijke kosten zouden verbonden zijn, dit is vrij natuurlijk; doch al wilde men die vaart tot hare oorspronkelijke breedte van 5 roeden terugbrengen (waarvan men echter de noodzakelijkheid niet inziet), dan kunnen die kosten nooit in vergelijking komen met die, welke het nieuw Kanaal ten gevolge zal hebben, omdat voor de eerste geen duim partikulier eigendom wordt vereischt, terwijl het laatste van het begin tot het einde door partikulier eigendom henengaat.

Om het water uit de kreek van den Sophiapolder in de vaart te leiden, zal binnen in den polder een kanaal gegraven moeten worden; doch ook dit kan geen bezwaar zijn, want die leiding zou viermaal korter zijn dan de leiding wezen zal om het water uit die kreek in de Linie te voeren, zoo als het geadopteerde plan schijnt mede te brengen.

Een ander voordeel, hetwelk het benuttigen der vaart medebrengen zou, is, dat de zeesluis zeer verre van alle militaire positien verwijderd is. Welke de gevolgen zijn van uitwaterings-sluizen die in verband kunnen gebragt worden met strategische werken, is nog zoo kort geleden ondervonden, dat het overtollig is daarvan in dezen te spreken.

Gesteld evenwel dat een Kanaal volgens het geadopteerde plan verre de voorkeur verdiende, en dat tegen het benuttigen der vaart van Prins-Willempolder wezenlijke zwarigheden bestonden, dan mag men er op wijzen, hoe aanvankelijk geheel de Staatshuishouding van Nederland is veranderd en verder staat veranderd te worden, eenig en alleen in het belang van bezuiniging, en hoe de grootste en nuttigste ondernemingen moeten onderblijven, of slechts gedeeltelijk worden uitgevoerd, uit gebrek aan geld.

Datzelfde geldsgebrek staat ook hier wederom alles in den weg, en het is dus geene ongepaste vraag, of niet het betere opgeofferd worden moet aan het minder kostbare, en of het hoofdbezwaar, hetwelk de verwezenlijking der vaderlijke bedoelingen van het Hoofd der Provincie verhindert, niet grootelijks zoude kunnen worden weggenomen, indien het aan te leggen Uitwaterings-kanaal, in stede van geleid te worden door de Diomede- en Sophiapolders naar de Linie van de Passageule, en uit deze, dwars door de beide gedeelten van Prins-Willempolder, naar Breskens, getrokken werd uit de kreken van den Sophiapolder in de, krachtens octrooi ten behoeve der steden Sluis, Aardenburg en Oostburg, aangelegde en nog bestaande vaart, en deze vaart benuttigd werd ter bereiking van het voorgestelde doel.

Indien het in iemand mogt opkomen, steller dezes te verdenken van bemoeizucht, dan zou onregt geschieden, want door dit geschrijf voldoet hij aan de uitnoodiging van vele belanghebbenden, en ook aan die van een' der grootste voorstanders van het plan. — Van bedilzucht of zucht tot betweterij mag hij evenmin worden verdacht, want zoo al kon gezegd worden, dat de vaart van af Oostburg, tot daar waar zij zich in de Schelde ontlast, vrij algemeen is bekend, dan kan dit niet gezegd worden van den oorsprong en de bestemming derzelve, evenmin als van de regten welke Sluis, Aardenburg en Oostburg daarop hebben verkregen. Bovendien is het tweede gedeelte der vaart, van af Oostburg tot tegen den Sophiapolder, nagenoeg geheel onbekend, omdat het ten eenenmale is afgelegen en op de nieuwere kaarten van het District niet voorkomt, ofschoon dan ook op de oudere, en wel inzonderheid op de groote kaart van Visser, uitgegeven bij Ottens, en op die van Mortier & Covens, met de grootste naauwkeurigheid aangewezen.

O. Aug. 1852. J. E. R.

Advertentien.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS